

ČITATELJ.
številke pole,
Vaša naročnin
splošnega povja
je list Vaše sod
imeti naročnino

Periodical
Library of Congress
voglejte na
dan, ko
eh časih
otrebu
ušajte
učano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 68. — Štev. 68. (Telephone: CHelsea 3-1242) NEW YORK, FRIDAY, APRIL 9th, 1943. — PETEK, 9. APRILA, 1943 VOLUME LI. — LETNIK LI.

NA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivala ...
2c 'GLAS NARODA'
PO POŠTI NARAVNOST NA DOM
(Izvenišil sobot, nedelj in praznikov)
ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

ROMMEL SE UMIKA PRED ZAVEZNIKI

Amerikanci in Angleži, ki so se v sredo zjutraj združili na cesti med Gafso in Gagesom, podijo pred seboj umikajočo se Rommelovo armado in so že prodrli 15 milj proti Sfaxu. Na severu pa je angleška prva armada potisnila Nemce nazaj nekaj milj s ceste med Bejo in Medjez el Babom. Na tem kraju se nahaja združena ameriško-angleška armada samo še 25 milj od ameriške armade, ki prodira v okolici Mezzoune proti marju.

Zavezniki nabijajo Nemce in njihove podrepanke Italijane od severa in od juga in feldmaršal Rommel, ki se nahaja v zelo veliki zagnati s svojim levim krilom ob morju, s desnim pa proti goram, se skuša izviti iz brezupnega položaja.

General Dwight D. Eisenhower, zavezniki vrhovni poveljnik v severni Afriki, pa je rekel, da bodo zavezniki kopne, zračne in mornariške sile popolnoma obkrožile z osiški. mi armadami v Tuniziji.

Včeraj popoldne je bilo naznanjeno, da je angleška osma armada napredovala najmanj 15 milj. Rommel se s svojo armado naglo umika, zavezniki aeroplani pa mu prizadevajo neprestano velike izgube. Izgleda, da se bodo besede generala Eisenhowerja izpolnile.

Osma armada vjema vedno več ujetnikov in vojnega materiala. Aeroplani ubijajo vedno več vojakov in uničujejo tanke in truke.

Na severni steeri angleška prva armada nima toliko uspehov, ker so se boji pravzaprav šele pričeli, toda jasno je, da se bodo poglavitni in odločilni boji bili okoli Bizerte in Tuniza.

Bombniki so zopet bombardirali Tuniz. Uničenih je bilo 14 sovražnih letal, med njimi 9 strmoglavcev; zavezniki so izgubili samo en aeroplan.

Kako so se srečali Amerikanci in Angleži

V sredo popoldne 7. aprila so se na cesti Gafsa-Gages srečali Amerikanci in Angleži. Na vsaki strani sta iz prednjih oddelkov stopile naprej dva seržanta, ameriški Joseph Randall iz State Center, Iowa in William Brown iz Devonshire v Angliji, sta si segla v roke in eden drugega potrpeljala po rami. In tedaj sta se združili obe armadi v skupni borbi proti osišču v Tuniziji.

Vrednost italijanskih lir pada na norveškem trgu

Newyorški listi PM poročajo iz švedskih virov, da italijanska lira je kvotirala še pred kratkim v prosti prodaji v Stockholmu: 8 švedskih kronar za 100 lir. Zdaj, po padcu Marreth linije, je v Stockholmu dobiti vsak znesek italijanskih lir za ceno treh švedskih kronar za 100 lir!

Isti list poroča v svoji številki od 29. marca, da bo v bodoče poveljnik italijanske vojne mornarice, admiral Arturo Riccardi, podrejen nemškemu admiralu Dönitzu.

Riccardi se je hotel posluževati italijanske mornarice le v svrhu obrambe v Sredozemlju, kar se boje tudi sklada z Mussolinijevimi teorijami. Toda Mussolini se je moral podrediti Hitlerjevemu zahtevam.

Sir James Gregg, angleški vojni tajnik, je izjavil prejšnji teden, da so britanske armade dozdaj ujela 274.000 italijanskih vojakov. (JIC.)

ZANIMIVE VESTI IZ CARIGRADA O STALISČU BOLGARIE

Iz Carigrada prihajajo vesti preko CSM, ki pravijo, da na Bolgarskem vlada veliko vznemirjenje; položaj se je v zadnjem času temeljito spremenil, deloma radi diplomatskega delovanja zapadnih velešil (konferenca v Casablanci in v Atlani, a deloma radi ruskih uspehov telkom zime. Vse to je privedlo do umora generala Lukova. Nobenega dvoma ni o tem, da je s tem generalom izginil na Bolgarskem eden izmed važnih nemških agentov.

Zanesljive vesti iz Bolgarije poročajo, da je vlada zelo okrepila obrambo svojega ozemlja in se v vojaškem oziru pripravlja na presenečenja.

Krogi osišča se boje, da ne bi bolgarska vlada zaradi preobrata v turški politiki začela iskati ožjih stikov z Ankarom.

Obenem pa so Bolgari začeli intenzivno zatirati grški življenj v Traciji in Macedoniji; najbrže hočejo po vojni pokazati zedinjenim narodom, da so ta ozemlja popolnoma bolgarska in da morajo radi tega ostati v bolgarskih rokah.

Toda Hitler bi hotel, da mu Bolgarija pomaga na ruski fronti ali vsaj zadaj za fronto. Značilno je, da so dobili vsi švicarski podaniki nasvet, da zapuste bolgarsko ozemlje. Tudi Nemci pošiljajo svoje žene in otroke nazaj v raj.

Kam se bo Bolgarija zares obrnila je težko reči, toda jasno je, da je postala silno nervozna. (JIC.)

VEČ LADJ JE BILO POTOPLJENIH V MARCU

Washington. — Mornariški tajnik Knox je dejal, da so bile zaveznikiške izgube na morju znatno večje v mesecu marcu nego pa v februarju.

Knox ni podal nobene ocene v številkah z ozirom na skupno število nacijskih podmornic, ki so jih naciji vrgli v boj proti zaveznikiški plovbi to spomlad.

Mr. Knox je dejal, da rabijo naciji novo taktiko, s ni obelodani nobenih tozadevnih podrobnosti. Rekel pa je, da je situacija resna in težka, ter si nobeden ne dela kakih služij glede tega.

Podmornice koncentrirajo največ v Srednjem Atlantiku, koder vodijo pomorske žrte, po katerih dovažajo zavezniki material in blago v Anglijo.

Združene države hite graditi ruske ladije za spremljanje ladij in tajnik Knox je dejal, da je produkcija teh potrebnih ruskih ladij zadovoljiva in tudi po manjkanje potrebnih motorjev, ki je bilo nekaj časa občutno, je zdaj premoščeno.

KUPUJTE UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS IN STAMPS

HITLER IN MUSSO NA BRENNERJU

Kot pravi neko poročilo iz Rima preko Berna v Švici, imata Hitler in Mussolini najbrže na Brennerju vožne konference, kako bi se mogla ubraniti zavezniškega vpada na evropsko celino.

Četudi se Mussolini zaradi zavezniških znag v Tuniziji v prvi vrsti zanima za obrambo Italije, se vendar oboja posvetujeta o splošni obrambi evropske celine.

S seboj imata tudi svoje poglavitne svetovalece.

Angleški radio je včeraj sporočil, da je vse prebivalstvo južne Italije zelo vznemirjeno in v strahu pred zavezniškimi zračnimi napadi, ker so bile že bombardirana mesta v Italiji in na Siciliji.

Radio iz Stockholma poroča, da Italijani pošiljajo oklopne avtomobile v južno Italijo, da postavijo globljo obrambo ob svojem obrežju.

Da pa prebivalstvo ne bi bilo v prevelikem strahu, mu rimski radio zatrjuje, da imajo Italijani tajno orožje, s katerim bodo mogli odbiti vsak vpad.

Poljaki so napadli Gestapovce, in rešili ujetnike

London, 6. aprila. (Po Poljski telegrafski agenciji.) Podtalne sile na Poljskem so v večni aktivni in v samem srcu Varšave je bil pred nekaj dnevi prirejen napad na Gestapovce, ki so vodili poljske ujetnike iz gestapovskega glavnega stana v zloglasni zapor v Pawiaku.

Tekom napada je bilo ubitih pet Gestapovcev in eden od ujetnikov, rešenih pa je bilo 24 ujetnikov. Trije Gestapovci so bili ranjeni.

Gestapovci so imeli politične poljske ujetnike na traku in ko so se pripeljali do vogala Bjelanske in Długa ulice, so oboroženi Poljaki izkoristili priliko gnječe — ljudje so se ravno vračali z dela — ter napadli trupe Gestapovcev so sicer prišli kmalu na pomoč stražni oddelki, toda so dospeli prepozno, ker člani podtalnega gibanja so medtem že odveli svoje tovariše na varno.

Normandije bo dvignjena do poletja

Washington. — Mornariški tajnik Knox je dejal pred par dnevi, da bo bivši francoski potniški parnik "Normandie" dvignjen iz vode do poletja. Ko bo ladja enkrat naravnana bo vzel še nekaj časa preden bo popravljena in urejena za prevažanje čet ali transporta ako bo porabljena za tovarno ladjo.

Nekoč razkošna potniška ladja je ležala mrgnjena globoko v vodo Hudsona od lanskega februarja, ko je izbruhnil na ladji požar, ki jo je močno poškodoval. Normandie je bila vredna 59 milijonov dolarjev. Mornarica jo je zasedla in tudi sedaj nadzoruje dvigalno in popravilno delo.

ŽIVILSKI ODMERKI NA TOČKE

Potom rabe kuponov v živilski knjižnici št. 2, imajo konzumenti na razpolago veliko izbiri živil. Modre znamke se sedaj uporabljajo za nabavo prežirane in konzervirane ter slane sadija, sočivja, itd. Rdeče znamke pa za nabavo mesa, sira, sirovega masla, masti, itd.

Vsaki osebi je dovoljenih 16 točk tedensko za meso, sir, sirovo maslo, mast, konzervirane ribe, itd.

Modre znamke D E in F so zdaj veljavne. Vsaki osebi je dovoljenih 48 točk za nabavo konzervirane sadija, sočivja, sadnih sokov, juh, suhega sadija, rozin fižola leče suhega graha, itd.

(Zbradi bojazni, da se bo trgovcem pokvarilo mnogo suhega sadija in rozin, so bile suhe češplje in rozini izvzeti za mesec april; za to torej zdaj ni treba odračunati točk ta mesec. Manj točk se sedaj odračuna tudi za sadne sokove in suhe juhe (pripravljene stvari za juho) in bo veljalo le pol prvotno doloženih točk.

Konzerviran fižol, paradižnik, zos, pašta, jabolčni sok, breskve, anane (pineapple) in mešano konzervirano sadje sta ne sedaj po eno točko več, ko pa je bilo prvotno določeno. Število točk za te predmete se odračuna po velikosti kante ali steklene posode.

Za čevlje je določena znamka št. 17 v prvi živilski knjižnici, ki je bila izdana za kavo in sladkor. Ta znamka je veljavna do 15. junija letos. Nekateri takozvani "play shoes" se lahko kupijo brez znamke. Vsak je upravičen do treh parov čevljev na leto.

Znamka št. 26 v živilski knjižici št. 1, je dobra za en funt kave do 25. aprila. Sedanji kuponi za kavo so veljavni za pet tednov.

Znamka ali kupon št. 12 v živilski knjižici št. 1, je veljaven za nakup 5 funtov slakovca do 31. maja letos.

Kurilno olje. — S kuponi v predelu št. 4, se more dobiti po osem galon olja do 12. aprila, za kupone v predelu št. 5, pa se bo dobilo 10 galon za vsak do 30. septembra letos.

Gasoline. — Vozarjenje za zabavo je odpravljeno, toda kuponi A (št. 5) veljavni za tri galone vsak, morajo zadostovati za štiri mesece namesto za dva. Ti kuponi bodo neveljavni po 22. juliju letos. Na kuponih B in C je označen datum do katerega so veljavni.

Ženske zdravnice bodo deležne enakopravnih pravic v armadi in mornarici

Washington, 5. aprila. — Kongresna zbornica je danes potrdila zakon, po katerem bodo ženske zdravnice in kirurginje deležne enakih pravic, kakor neoznačeni moški častniki. Dobivale bodo enake plače in upravičene bodo do enakih podpor, itd. Smele bodo nositi tudi česniške čine.

Mučeništvo Slovenije

NAJPOPULARNEJŠI RADIO KOMENTATOR OPOZARJA AMERIŠKO JAVNOST NA BORBE IN ŽRTVE SLOVENCEV

Raymond Gram Swing, najpopularnejši ameriški radio komentator, katerega slušalstvo cenijo na 20 milijonov, je posvetil 6. aprila večji del svojega programa žrtvam in borbam v naši domovini. Njegovo predavanje prinašamo v celoti:

Od vseh narodov, ki prisluškujejo grmenju vojne v Afriki in silovitim zračnim napadom zaveznikov na Nemčijo in Italijo, je narod Jugoslavije zagotovo oni, ki najbolj napenja ušesa in zadržuje sapo, da bi bolje slišal.

Danes je druga obletnica nemškega napada na Jugoslavijo. V teh dveh letih je morala ta dežela prenašati izkušnje barbarstva iz nemških, laških in madžarskih rok, ki presagajo vse, kar se nam poroča iz najbolj krvavih stoletij preteklosti. Seveda nepotrebno je, in brez haska, listati po katalogih divjastva in potem reči: res je, da je strašno na Poljskem, toda še hujše je v Sloveniji in v Srbiji. Nikdo ne bo oporekal, da poročila o mesarjenju in o zverstvih, tu ali ako so na primeren način potrjena in avtentična, niso niti dobro, niti prikladno gradivo za radio oddaje. Toda če je stvar grozna, je obenem tudi neizbežna, in dejstvo, del naše tekoče zgodovine, ki bo nujno vplivalo na oblikovanje zgodovine v bodočnosti.

Lahko je poročati in nevesti suhe statistične podatke o tem, kaj se je pripetilo v Sloveniji. Izredno dostojna mala zemlja je bila Slovenija, s svojima dvema milijonoma prebivalci, tako miroljubna kakor le katerakoli dežela v Evropi. Del si je prisvojila Nemčija, a del Italija. Hitler je kar na kratko ukazal, da je treba nemški del germanizirati. Petinosemedeset tisoč je bilo odgnanih v ozemlja osišča in njihovi domovi prevzeti od Nemcev. Nadaljnih 31.000 je bilo izgnanih v Srbijo, a 8.000 otrok so ugrabili njihovim staršem in jih razposlali v neznane kraje. Nadaljnih 38.000 je kar na lepem izginilo in danes morda niti enega od njih ni več med živimi. Preko tega pa cenijo, da je bilo še 18.000 moških odgnanih na prisilno delo in 8.000 zaprtih v koncentracijska taborišča, 2.000 ubitih v takozvani borbi proti komunistom in 8.000 deklet s silo odvedenih in odposlanih neznano kam.

Med onimi, ki so izginili, se nahajajo seveda vse znamenitejše osebnosti na vseh poljih — vse kar so mogli poloviti na slovenskih tleh. Talci, ki so bili pomorjeni kot taki, na podlagi odločitev vojaških oblasti, štejejo 1500 oseb.

Račun nam pokaže, da je bila v NEMŠKEM DELU Slovenije ena oseba od petih ali ubita, ali pa odvedena proč, v suženjstvo.

Onem delu Slovenije, ki je bil zaseden od ITALJANOV, se ni godilo nič boljše. Enaintrideset tisoč moških so poslali v deportacijo, 3.000 jih je bilo ubitih v takozvani borbi proti gerilcem, skoro 1.800 talcev je bilo vstreljenih in 650 je bilo umorjenih od tajnih italijanskih agentov; oni, ki so izginili ali pa se nahajajo v zaporu, štejejo več od 6.000. Vse to od celokupnega prebivalstva od 230.000, kar iznosi zopet ENO OSEBO OD PETIH.

Italijanska vojaška administracija je ravno tako brezobzirna kakor nemška. — Mussolini sam je izjavil v mesecu juliju

v Gorici, da bo ravnal s Slovenci po načelu zakona rimskih imperatorjev, ki je zahteval usmrtilitev vseh mož premaganih sovražnih plemen.

Pokolji Srbov, izvršeni od Madžarov od mesta do mesta in od vasi do vasi, in trpinčenja, ki so jih zagrešili, so stvari, ki so že znane. Ravno tako tudi razmere v koncentracijskih taboriščih. —

V mesecu januarju pred enim letom, je bilo na Madžarskem pobito takorekoč VSE SRBSKO PREBIVALSTVO. Proti koncu januarja pa so vdrli Madžari v severno Srbijo in tako grozno razsajali, da so poročila, ki so prispela na Madžarsko, globoko vznemirila tamošnjo javnost; vlada je to ogorčenje pomirila z zagotovitvijo, da je bilo treba energičnih ukrepov, da se ohrani mir in red. Cenijo, da so Madžari v tem mesecu poklali več od 10.000 ljudi. Ni dvoma o tem, da je upor prebivalstva v teh krajih igral svojo vlogo in dal napadalcu povod za nasilje, toda v splošnem se je nasilje začelo še prej nego upor.

Razumljivo je, da civilno prebivalstvo ne zbeži v gozdove in se ne posveti guerilskemu življenju, da ga pobijajo kakor divjo žival, kadar pade v roke lovecem, ako ni to prisiljeno, ako ga obup in jeza ne priženeta do tega.

Nemci in Italijani niso poskušali le strahovati to ljudstvo z metodnim terorjem. Hoteli so se iznebiti vseh njihovih voditeljev. Hoteli so umčiti vse borbene ljudi. V začetku niso niti mislili naprej v prihodnost, razven morda na to, da bi kolonizirali to deželo s svojimi lastnimi ljudmi. Toda zdaj imajo nove motive za svojo politiko zatiranja. Prav lahko je mogoče, da leži ravno Jugoslavija na črti, po kateri bodo korakali zavezniki v Evropo. In ti neustraheni sinovi in hčere Jugoslavije, katere so bili s svojo krutostjo sami pogнали v oboroženi upor, postajajo zanje vsak dan hujša grožnja.

O priliki obletnice napada na Jugoslavijo, se mi vidi najprimernejše naglašati, da je ta dežela, ravno tako kakor Grčija, dala svoj doprinos zavezniški stvari že zelo zgodaj in brez računa na kakšne materialne dividende iz te duševne investicije. Dobro pa je tudi, da se spominjamo dejstva, da NOBENA DEŽELA NI BILA TAKO ZVERINSKO IN SISTEMATIČNO IZROPANA IN TRPINČENA IN DA PLAMENOV HRABROSTI, KI TAM GORE, NE HRANI NOBENA POMOČ OD ZUNAJ — niti v našem današnjem svetu ali kdajkoli prej. Ako bi bilo mogoče take ljudi, kakor so Jugoslovani, poteptati in jim s kolom vteptati pohlevnost, bi bil Hitler morda res uspel ustvariti v svoji evropski trdnjavi neke vrste zedinjeno Evropo in tako doseči zmago. Toda stvar je taka, da on sicer drži trdnjavo, A V NJEJ TUDI LJUDSTVA, V KATERIH VRE TAKO GLOKOR GA SVET ŠE NIKDAR NI POZNAL.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakar, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lapsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$4. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja št. za Ameriko in Kanado \$4.—; za pol leta \$2.—;
za šest mesecev \$1.50.—. Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.
Za tiskarstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot., nedelj. in praznikov

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1243

KDAJ JE HITLER NAPRAVIL NAJVEČJO NAPAKO

Adolf Hitler, ali kakor je njegovo pravo ime, Schinkelgruber, bi se mogel polastiti Anglije, ako ne bi mesto tega šel v Pariz.

Zavezniki bi mogoče v početku zavzeli Bizerto in Tuniz, toda so se izkrcali predaleč na zapadu.

Vojaški izvedenci natanko zasledujejo potek vojne in pri tem najdejo marsikateri pogršek, ki ga je napravil ta ali oni general ter mu je pri tem zmaga takorekoč vsila iz rok.

Toda Nemei so napravili mnogo več napak, čijih posledice so bile za nje včasih usodopolne, kot pa zavezniki. Zopet pa se ne more reči, da je vse nemške napake napravil Hitler, tem več so jih napravili tudi njegovi generali.

Največje nemške napake so naslednje:

1. Hitler se ni otresel zapeljive poželjivosti, in škrbnjave, ki so jo imeli vsi dosedanja nemški poveljniki, da se čim prej polaste Pariza. Ako bi se bile nemške armade v maju, leta 1940, ko se je francoska armada združila, obrnila s celo svojo silo proti Angliji, mesto proti Parizu, bi bila današnja slika drugačna in Nemei bi mogoče gospodarili v Angliji.

2. Feldmaršal Erwin Rommel, "puščavski lisjak," je napravil največjo napako, ko je v času angleške ofenzive pod generalom Auchinleckom v novembru, leta 1941 poslal v divjem diru mehan. oddelke tankov čez egiptsko mejo. Ako bi v veliki bitki pri Sidi Rezeghu obdržal tanke skupaj, tedaj bi se bil vojni položaj prav gotovo obrnil v njegov prid.

3. Hitler se ni takoj v pričetku vojne poslužil priložnosti, da bi zasedel Islandijo, ko je enkrat zasedel Norveško. Ako bi bil zasedel ta otok, bi mogli sedaj nemški bombniki in podmornice z velikim uspehom napadati zavezniške konvoje, ki vozijo vojni material v Rusijo.

4. Najbolj pa se je Hitler zmotil glede Rusije. Bdečo armado in njeno orožje je podcenjeval; napadel je v juniju, mesto v marcu ter s tem izgubil tri mesece, v katerih bi mogel doseči svoj cilj, predno bi nestopila huda ruska zima; napadeno je tudi napravil, ko je razdelil svoje armade in jih nekaj poslal na Kavkaz, mesto da bi vse svoje sile vrgele proti Stalinu.

5. Velika Hitlerjeva napaka je tudi, da je napovedal vojno Združenim državam, ki bodo s svojimi velikanskimi zalogami vseh vojaških potrebščin premagale osiške armade skupno s svojimi zaveznicami.

Tudi zavezniki imajo dolgo vrsto pogrškov, med katerimi so:

1. Angleška ekspedicija na Norveško, ki se je izjalovila, ker Angleži niso vedeli, da je za uspeh potrebna saj enaka zračna sila in Nemei so imeli v zraku veliko premoč.

2. Tekom japonske kampanje v Burmi in Malaji so Angleži poslali ojačenje v Singapur, kjer je bil položaj tako obupen, da ni bilo mogoče misliti na kak uspeh. Ako bi bili poslali močno armado v Rangun, bi mogoče rešili Burmo.

3. Ob času prve libijske kampanje so Angleži poslali mnogo svoje vojske na Grško, čez tega ne bi bili storili, bi bili mogoče že takrat zavzeli Tripolitanijo.

4. Zavezniki pri vpadu v severno Afriko bi morali sprejeti boj z osiški strnoglavci na Siciliji in bi morali izkrcati svojo armado v Bone v Alžiru, mesto tega pa so se izkrcali dalje proti zapadu.

Takih napak je bilo na obeh straneh tekom sedanje vojne napravljenih več, vendar pa se lahko reče, da je napravil največjo napako Hitler, ko ni po kupitlaciji francoske armade vdaril neravnost na Anglijo. To priča general Norman Elliott Rodger, član kanadskega generalnega štaba, ki je rekel, da bi bil mogel Hitler v juniju leta 1940 po Dunkirku s 75,000 vojakov zavzeti Anglijo. Angleži so v Dunkirku pustili vse svoje orožje, v Angliji pa je bila samo kanadska prva divizija, ki je bila popolnoma oborožena. Mesto tega pa so se Nemei obrnili proti jugu ter zavzeli Pariz in so s tem izgubili najlepšo priložnost zasesti Anglijo.

Iz Dunkirka so Angleži rešili 350,000 vojakov, njihovo orožje pa je ostalo v Franciji.

Kanadska divizija pa se še vedno nahaja v Angliji in bo, kot pravi general Rodgers, prišel njen dan tedaj, kadar bodo zavezniki z veliko silo vdarili na evropsko celino.

Oglejte si, zakaj bo Jugoslavija vedno žive'a!

Oglejte si ta film, katerega je Hitler prepovedal! Oglejte si tukaj — slika jo povzema, kako je bil Hitlerjev rabej Heydrich vtrajen! Sila kaže preseljevanje, obdobje, da moški in ženske, ki nočejo biti premagani, ne morejo biti premagani!

HANGMEN ALSO DIE

("TUDI RABLJI UMIRAJO")
Predstavlja in vodi FRITZ LANG — 15. APRILA V

CAPITOL THEATRE
BROADWAY & 51st ST., NEW YORK

Obletnica Thomasa Jeffersona

Proslava rojstnega dne Thomasa Jeffersona, dne 13. aprila, ima letos širši pomen. Najprej bo letos 200 let, kar se je rodil. Potem pa čuti se, da je v teh časih važno zopet potrditi demokratična načela, ki jih je zagovarjal ta veliki amer. državnik in oboževalec svobode in ki jih kruti sovražnik povsem odbija.

Bill of Rights Sesquicentennial Committee (odbor za proslavo stoletnice ustavnih določb o človeških svobodah), katerega je predsednik Roosevelt častni predsednik, se prizadeva, da se ta letošnja obletnica spodobno proslavi. Pozval je šole širom dežele, bratske in meščanske organizacije ter cerkve vseh ver, naj se vdeležijo proslave kot demonstracije ameriške vere v demokratična načela, ki jih je Jefferson proglasil. Guvernerji in župani so bili pozvani, naj izdajo primerne proslave. Obezbornici kongresa se vdeležijo proslave. Aranzirani so bili radio programi od obali do obali, ki bodo naglašali pomen historičnih dokumentov, ki jih je Jefferson spisal ali navdihal.

Znamenito delo Jeffersona je bila njegova sestava Izjave Neodvisnosti, ali vsa skupina njegovih spisov — njegovi govori, knjige in pisma — odseva njegovo vero v dostojanstvo človeka, v neprekinljivost njegovih naravnih pravic in svobod in njegovo globoko hrepenenje, da se v Ameriki ustanovi in vzdrži demokratični način življenja.

Jeffersonovo dolgo in dogodkovno delovanje se lahko deli v štiri periode: njegovo službo v prid ameriški revoluciji, zakonodajne reforme za domorodno državo Virginia, njegovo dvakratno službovanje kot predsednika Združenih držav in mirna leta vpokojitve.

Dasi je bil Jefferson sin bogatega veleposessnika, je imel prav malo one razredne zavednosti, ki je v onih časih delila posestniško aristokracijo od bolj skromnih kolonistov. Že v mladih letih si je bil prisvojil geslo: "Odpor proti tiraniji je poslušnost do Boga." To geslo ga je vodilo, ko se je pridružil kolonialnim revolucionarjem, ki so delali za neodvisnost ameriških kolonij.

V mladost je že začela njegova velika ljubezen za umetnost, ki jim je ostal udan vse življenje. Sam je pravil o sebi: "Postala so pravcata strast za menoj; matematika, glasba in

Vlada Združenih držav bo kmalu imela v redu načrt za preobrazbo povojne Evrope z ozirom na splošno izobrazbo in ta načrt bo vključen v bodočih razgovorih med zavezniškimi narodi, zaenaj za načrti glede prehrane, rehabilitacije beguncev itd.

To dejstvo je bilo obelodanjeno na konferenci Institute of Educational Reconstruction, katere se vrši na New York univerzi pod pokroviteljstvom United States Committee on Educational Reconstruction, ki je organizacija civilnih predstavnikov prosvetne izobrazbe. Zborovanje se vrši skupno z odborom Srednje in vzhodnoevropskega načrtnega sveta, v katerem so zastopane: Jugoslavija, Grčija, Čehoslovaka in Poljska.

Prvo sejo dva dni trajajočega zborovanja je otvoril dr. John W. Studebaker, prosvetni komisar Združenih držav z

arhitektura." Bil je spreten violonist in njegov novi grad — Monticello — je bil povsem zgrajen po njegovih lastnih načrtih.

Tekom revolucije je sestavil razne pomembne proslave, ali Izjava Neodvisnosti je njegovo nesmrtno delo. Sestavil jo je kot član odseka petorice, izbranega od drugega kontinentalnega kongresa za sestavo načrtov izjav.

Po revoluciji je Jefferson — kot član legislature in potem kot guverner — posvetil svoje delovanje dolgi vrsti zakonodajnih reform v državi Virginia. Uspeh tega delovanja je bil, da je ta država dobila najbolj napredne, revolucionarne in demokratične zakone tedaj na svetu. Zlomil je politično in gospodarsko moč posestniške aristokracije, oddelil cerkev od države in uvedel sistem javnega šolstva. Začel je tudi borbo proti suženstvu in za splošno volilno pravico, ali v teh reformah je bil preveč naprejen od svojih sodobnikov in je bilo treba poznejših generacij, da so se vresničile.

Jefferson je bil dvakrat izvoljen za predsednika Združenih držav. Njegova borba proti reakcionarnim zakonom proti inozemcem, je prišla do končne uspešne zmage in do poloma reakcionarnega nazadnjaštva. Druga znamenitost njegove predsedniške dobe je bila pridobitev vse doline Mississippija od Allgheny pogoja do Rocky Mountains potom tako zване "Louisiana Purchase". To ogromno pokrajino, ki je kasneje postala srce Združenih držav, je nakupil od Francije za \$15,000,000.

Zadnjih 17 let svojega dolgega življenja je živel v svojem gradu Monticello, odkoder si je dopisoval z odličnimi možmi širom sveta. Ustanovil je University of Virginia in ji predsedoval.

Umrli je dne 4. julija 1826, ravno petdeset let po dnevu, ko je bila podpisana Izjava Neodvisnosti, veliki, zgodovinski dokument, ki ostane za vedno spojen s spominom na Thomasa Jeffersona. —FLIS.

SONART REKORDI

Lepe Melodije
St. M571 — Na Marljance, polka
Kje so moje ročice
Mariška pegla — polka
Duquesne University
tamburica orkester

St. M575 — Terezinka polka
Na planinah — valček
Jerry Koprivšek in orkester
Za to, cepil in celo plošč se obrnite na: JOHN MARSICH, Inc., 463 W. 42nd St., New York

izjavo, da združeni narodi morajo biti pripravljeni da bodo zaenaj z razonoženjem ter z reorganiziranjem ekonomskega in političnega življenja po vojni vzpostavili tudi izobraževalni sistem, katerega je Nemčija uničila, ko je pregazila evropske dežele. Potrebno bo začasno nadzorstvo izobraževalnega sistema, kar znano je, kako je Nemčija rabila sistem izobraževanja v to, da je razširila in utrčila nacističko filozofijo doma in v drugih deželah.

Studebaker je dalje poudaril, da napol izobražen svet more biti tudi samo napol svoboden. Demokratična izobrazba po vsem svetu bo morala biti na kak način dosežena, če hočemo preprečiti vedno hujše vojne, ki se zdaj ponavljajo že z vsako novo generacijo.

(Potrebna bo tudi temeljita predizaba izobraževalnega sistema v osištih deželah, kjer so ta sistem zlorabljali zločestni voditelji v svoj prilog in za utrditev svoje ideologije.

Predstavniki Poljske, Čehoslovaške, Jugoslavije in Grčije so orisali na zborovanju položaj v Srednji in Vzhodni Evropi. O tem se je podrobno razmotrivalo.

E. George Paine, dekan New York univerze, je dejal v svojem govoru, da Amerika bi morala takoj začeti priprave, da se pošlje po vrbi in Evropo izučene u čitelje, ki bodo šli tja kot "izobraževalna ekspedicija," ki bo pomagala pri obnovitvi in gradnji nove in mirne Evrope. Za to delo bodo potrebni novi ljudje, z novimi obzorji in s široko in raznoliko podlago znanja.

Note

za
KLAVIR
ali
PIANO HARMONIKO

35 centov komad —
3 za \$1.—

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jezuru
- * Kolo
- * Tam na vrtni gredi
- * Marlbor Waltz
- * Spava Milka Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrtni
- * Oj, Mariška, peglaj
- * Barčica
- * Mladi kapetane
- * Gremo na Stajersko
- * Stajerji
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Zidana marelja
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Pojdi z menoj
- * Del s planine
- * Kadar boš ti vdrat šel

3 ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad
MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Naročite pri:
Knjigarni
Slovenic Publishing Co.
216 West 18th St., New York

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krašna

IZ PISEM SLOVENSKEGA FANTA-VOJAKA

Nadaljevanje.

"Arabska dekleta po večini niso lepa, četudi se sreča ta in tam katero, ki je videti privlačna. Lepotice navadno azijatskim Indijcem (Hindustancem.) Čudno je, da zaidejo tudi arabska dekleta v javne hiše, ko so drugače tako strogo čuvane doma.

"Arabi, moški in ženske, nosijo sandale ali polčevlje, če jih imajo, drugače hodijo bos. To jim tako utrdi kožo, da izgleda, kako bi imeli usnjate noge. V splošnem je življenje tukaj različnejše in zabavnejše nego pusta enoličnost življenja na Angleškem. Angleži so zame propusti.

"Kako in zakaj sem prišel semkaj vam povem, ko se vrnem — to je zanimiva storia, pa mora počakati.

"Eno noč sem delal na policijski postaji (civilni). Policiji so ravnali z menoj, kot s krajcem. Dali so mi vina, klobas, (s česnom in dobrih) svinjine, sira, kruha, čaja in kaj še vse. Nekako smo se razumeli in smo zmenjavali ideje. Preden je bila noč pri kraju sva bila s šefom čisto domača. In komaj sem bil postrežen pri eni mizi, že sem bil klican k drugi. (Policiji namreč tukaj prinese svojo večerjo s seboj na postajo.)

"Prepričan sem, da vas bo zanimalo kakšen Božič more imeti vojak v teh krajih. Bežno vam bom torej opisal nekatere dogodke te sezone.

"Dne 23. decembra so vzeli nekateri naši fantje, ki znejo francosko, "jeep" ter so se odpeljali v hribe, da zmeštarijo z domačini za kakoga: rejena prašiča. Poleg prašiča so seveda nekuplji tudi jajce, perutnine in drugih potrebščin.

(V pismu je natančno opisano, kako je bil prašič pripravljen za gostijo in posebno zanimivo je kako je opisana prašičeva smrt, a ker je stvar precej dolga, to opustim. — Precej dolga.)

"To je 24. december. "Moj prvi Božič, ki ga ne praznujem doma.

"Danes smo pomili tla bivše garaže, katero smo hoteli rabiti za našo jedilnico dokler ni bile določene za drugo porabo. Zopet smo poslali "jeep" v hribe in fantje so pršli nazaj z

nekim zelenim grmičjem, katerega smo spretno spravili skupaj tako, da je izgledalo kot božično drevesce. (Se spomnite kako smo doma včasih zakrili praznino med vejami na božičnem drevesu?)

"Zdaj pa naj povem kako smo to dozdnevno drevesce dekorirali. Nobenega svetlega kinča nismo imeli, pa smo vzele lično rdeč trak za pisalni stroj in okitili z njim drevesce od vrha do tal. Potem smo našli nekaj pavole in smo to porabili za sneg. Kapitan nam je dal nekaj rdečega, zelenega in belega mehkega papirja za okrasje, iz katerega sem napravil prave lepe rožam podobne dekoracije, ki so dobro služile namesto navadnih božičnih obeskov za drevesce. Rabili pa smo tudi nekaj, da napravimo drevescu konico ali krono in se je domislil eden od fantov, da je izrezal lepo pločevinasto zvezdo iz prazne kante za živila. To smo našli na primeru palice, katero smo okrasili, kakor drevesce samo, in tako je dobilo drevesce konico z zvezdo.

"Potem sem napravil napis z božičnim voščilom in smo to obesili nad drevesce. Čez osrednje predalnika smo pregrnili dve modri angleški odeji in na to smo potem pripeli vsa voščila, ki so jih fantje že prejeli od doma. Vso preostalo zelnjavo smo zvrhali vrh tega predalnika, okrasili z njo/stene in tla ob njih. Velik snop zelenja smo obesili na tram sredi prostora, da je izgledalo, kakor bi visel lesteneč od stropa. In da je izgledalo vse bolj praznično, smo pregrnili mize iz desek z belimi prevlekami za modroce.

"V prostoru je bilo zdaj kakor Božič in na "bari" sta stala dva soščita domačinskega piva za jutrišnji dan, kar je povzdigovalo prazniško občutje."

Konec.

INVESTIRAJTE V AMERIKO



KUPOJTE
UNITED STATES WAR SAVINGS
BONDS in STAMPS

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations
RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.⁰⁰

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kake jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

JAKOB

IGNAC MUSICH:

Pred nekako dvajsetimi leti, potem ko je minila naša sezona odpravljanja, na počitnice v Pennsylvanijo k mojim sorodnikom. Takrat se je pričela ta navada naših ljudi, ki so delali po tovarnah v New Yorku. Pred tem časom so ubili vse poletne mesece po newyorskih tratorijah in po vogalih okrog Osme. Torej sem se namenil, da prebijem kakšnih šest tednov v Hazletonu in okolici; malo več v okolici in si nabere malo poletne rjavine na obraz.

Bil sem tam že nekako dva tedna in pohajkoval podnevi in zvečer. Ko so se moji sorodniki in prijatelji vrnili iz rogov, smo stopili malo k Dugdes ali pa na Carson Street in si tam ob kozarcu piva (približno dobrega v času prohibicije) pripovedovali dogodke iz naših življenj ter gledali nazaj na dni, ko smo še bdeli po rojstnem kraju. Večinoma je prišla na dan revščina in trdi gospodariji kljub temu pa se je držala pogovorov vedno neke posebne vrste poglabljena tišina, v kateri se je zrcalila ljubezen do kraja, iz katerega smo prihajali. Nekako tak vtis je bil v tistem izrazu, kot ko pride vernik po jutru, ki opravi spoved in obhajilo. Češ, kar je bilo, je bilo; če je bilo narobe ali če ni moglo drugače biti, je bilo pač tako, kot je za takratne čase najboljša moglo biti in jokati po toči ne pomaže dosti. Upali smo, da bodočnost prinese kaj boljšega, onim, ki bodo tam. Večinoma so naši ljudje prišli sem od hlapčevskih del; delavci in dekle, kočarji, premogarji, rokodelci in nekaj takih od kmečkih družin, ki so bili odrinjeni daleč, študentje, ki jim pot ni bila gladka tam in niso mogli zaposeliti svojih zmožnosti. Zato je kaj lahko najti stik v ta-

ki družbi. Vsi smo čutili približno enako; vsak je imel kaj, kar je bilo v duševnem sorodstvu z drugim. Vsa bi lahko naslonil pritožbo in bi jo drugi z lahkoto razumel, ker smo vsi prišli z enim ciljem vsaj, kar nas je bilo tam takrat. Vsa bi rad še videl stari kraj ali vsak bi se tudi hotel vrniti nazaj v novo domovino. Ne za to, ker stari kraj zaničuje, ne zato, da ga ne ljubi, pač pa zato, ker se mu je novi kraj priljubil, čeprav mu je moral prilivati s svojim znojem vsak dan. Polg dolarja je vsak ljubil tudi svobodo, ki mu je dala čut varnosti, da ga nikdo ne opazuje in se nihče ne zanaša zanj in čim boljše mu gre, boljše je njegov prestiž. Nikdo mu ne zavida. Za nas ni bila to le neke vrste svoboda, ki je samo na papirju, pač pa živa dejanska svoboda, ki je bila tako vidna, da bi jo skoraj lahko prijel z roko. Fantje radečelični, brezskrbni, so hodili brez skrbni, da se jih vpočkije v vojaško službo. Vse je izgledalo tako varno in vse tako ljudsko, domače. Ljudje so se pozdravljali in postajali ob svojih hišicah, ter se spuščali v pogovore, kot bi se poznali od nekdaj.

Tu je bila razlika že tudi v primeru z New Yorkom, ker v New Yorku bi te lahko iz ko-že spravili, očrtili in pojedel predno bi se kdo zanimal zate, kar je pač vsemestna navada zanimati se za svoje lastne zadeve in pustiti tujca v miru, naj gre svojo pot. Če pa te vpraša pojasnila, mu ga daj po svoji moči, ki v velikih mestih ni veliko, kajti tukajšnji prebivalci po navadi poznajo le svojo bližnjo okolico, v katero je staklenih na tisoče družin in še od teh se jih komaj pozna kakšen tucat drugo pa, kar lazi in gre okrog tebe, te

pa nič ne zanima. Čudno stanje, vendar pa se najlažje izhaja v velenestu v takem stanju. Torej, ko sem tako prebil tam par tednov, mi je postalo dolg čas. Zjutraj po zajtrku sem jo stopil malo po okolici, ki je obkrožala mesto z nekako 60.000 prebivalci in je bila porušena z grmičevjem. Proti poldnevni sem pa prišel h kobilu, ter potem čakal, da so prišli iz rova in jo stopili malo k bari in pogovoru. Nekoliko proč od hiše so kopali rove za odvodne cevi. Rovi so se vleki za mestom in po pobočju, počasi lezli v mesto. Delali so večinoma Italijani. Parkrat sem šel gledat, bolj od daleč in čedalje mi je bilo bolj všeč. Končno sem se odločil, da vprašam za delo, ker se zija se še tako ne bo odprla kmalu in par tednov dela ne bo napravo. Omenil sem sestrični in me je nekoliko postrani pogledala, češ: "Can you do it?" Zvečer sem zopet omenil drugim in so se mi smejali: "S tvoji mi rokami, ki so tako mehke, boš ti kramp gonil? Bodi no, neumen Poskusis pa lahko, ampak mogoče prvi dan boš pa sit."

Ranjki Frank mi je rekel: "Nace, velik si, mlad tudi, če kakšen cent zaslužiš, ti pa tudi ne bo škodilo; poskusi, če ne bo šlo, kramp še vedno lahko odložiš." Drugo jutro ob sedmih sem že čakal na mestu, da vprašam za delo. Mlad Irishman, Albert po imenu, je imel v rokah vse delavce na tem delu. "Ali rabite kaj pomoči?" sem vprašal. "Od kod pa si?" "Iz New Yorka." "Kje pa živis?" "Tam v oni hiši," sem pokazal. "No, poskusi, pojdi domov, preobledi se in pridi takoj nazaj na delo," mi vili. "Ali boš res šel?" me vprašujoče gleda Frances. "Kar ne morem verjeti." Ob devetih sem se že potil v nekako šest čevljev globokem jarku in metal prst in kamenje iz njega. Sam sem bil tam, prva skupina je delala nekako dvesto čevljev od mene. Solnce je p ripekalo in se mi je zdelo, da me poliva roka tople slane vode. Žejem sem bil kot goba in kje bo voda, vsaj malo vode? Nisem si upal gledati naokrog in navad nisem razumel, nisem vedel, da imajo človeka, ki je edino za to, da donasa vodo okrog delavcev. Končno ob desetih me je zdramil glas na površini. "You want water, mister?" Pogledal sem kvišku in spustil lopato na tla, ter prikimal. Dečko mi je dal v jarek poln lonček mize vode, ki sem jo pogoltnil skoro v eni sapi. "Daj mi še eno mero," sem zahteval. Toda mi je pojasnil, da mi bo škodilo, ker sem preveč segret in bo rajši prišel mimo mene čez nekoliko časa.

Zopet sem se lotil dela; roke so me peklo kot žerjavica in mehkički so se pričeli izlivati, toda delal sem svoje pot do večera. Drugo jutro sem bil poslan ravno na isto mesto. Kot prejšnji dan, me je tudi sedaj obiskoval vodonoša skoro vsake pol ure in kot prvi dan sem tudi sedaj metal tisto zemljo in kamenje, ne da bi se oziral okrog. Edina razlika je bila, da me je zdaj prišel boleti po-

MORALNA MUNICIJA ZA VOJSKO.

Filmska gledališča, ki dajejo pravo sliko stvari, za katere se bore Združeni narodi, dodajajo važni del morale municije za drugo svetovno vojno. To izjavo je pred kratkim podal Bohuš Beneš, generalni konzul čehoslovaške vlade v izgnanstvu v San Francisco, ko si je ogledal film "Rablji tudi umirajo".

Slika "Rablji tudi umirajo" (Hangmen Also Die) kaže dogodke usodnih dni po umoru Reinharda Heydricha, ki je bil največji Hitlerjev rabelj. V tej sliki so nazorno predstavljeni Čehi, kako se borijo za svobodo. V prizoru osvobodilne borbe pa je tudi vpeljena slika dveh zaljubljenecv.

Film "Rablji tudi umirajo" kaže resnično povest o dogodkih na Čehoslovaškem in o preganjanju in trpljenju češkega naroda, kakor pa je preganjan češki narod in kakor mora prenašati vse gorje sedanje vojne, vsega tega so deležni tudi drugi podjarmljeni narodi.

"SPANISH IN 20 LESSONS" — Španski v 20-ih urah. — Špansko-anglijski slovar. — Spisal jo je R. D. L. Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav nič prikradena. Od prve do zadnje strani je je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker so se porabile prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel nižjo ceno.

Po tej priprosti stopnjevalni metodi vam Cortina pomaga, da se lahko naučite španščine. Po praktičnem učenju ima kar najmanj nezanimljivih in zapletenih slovničnih pravil ter vas ni brati, govoriti in razumeti španščine. Cortinova kratka metoda so odobrili učitelji, profesorji, kole, poslanstva in klubovne trditve po celnem svetu. Je enostavna, priprosta in uspešna. Prodanih je bilo že nad 2.000.000 Cortinovih knjig.

Če vas ta knjiga zanima, jo lahko naročite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York, N. Y. — Cena je samo \$1.-

leg rok tudi hribet. Nekako ob štirih popoldne sem pa slutil, da me nekdo opazuje. Po nekoliko časa te slutnje sem malo postal in pogledal nazaj proti površju.

Na sameteni prsti je sedel možki nekako 40 let star in se mi smehljal. "Te že dolgo gledam," pravi. "Odkod pa si?" "Iz New Yorka." "Ali si že kdaj delal te vrste delo?" "Ne, ravno pred kratkim, toda delal sem pa že," odvrnem.

"Kje?" "V Evropi."

(Nadaljevanje prihodnjič)

KONEC SLAVE



General von Daniel, ki je bil vjet na ruski fronti, je na poti v ujetništvo, ob potu pa vidi marsikatero nemškega mrtvega vojaka.

ČE SE NE VESTE — ZDAJ IZVESTE.

Da so mlajši moški sposobnejši za vojaško vojno službovanje radi tega, ker se jim rane veliko hitreje zacelijo, kakor starejšim vojakom. Pod normalnimi razmerami vzame približno 30 dni, da se zaceli povprečna lažja rana mladega vojaka — zaceljenje iste rane pa vzame pri starejšem vojakom 60 dni in tudi več.

Norveški farmar, ki je igral bedaka, je zagodel nacijem s pravo pavliharso metodo, ko se je od njega zahtevalo, da prinese vsa jajca, ki jih znesajo njegove kokoši, na nacistički tozadevni urad.

Farmar je pisani poziv nekaj časa obračal v rokah, potem si je vzel dva tedna, da je malo prehtel vso stvar, nakar je poslal nacističnemu uradu pismo sledeče vsebine: "Vase pismo sem prejel ter ga nabil na steno kurnika, da bi ga-kokoši same videle in pravitale ter se ravnale po odloku. Ko je bil ta razglas v kurniku že deset dni in kokoši kljub temu niso hotele priti niti, sem jih enostavno postreljal kot sabotažnike."

V New Yorku je bilo vpoklicanih v armado sorazmerno več Kitajcev, kot moških katerekoli druge narodnosti v metropoli in to radi tega, ker je med Kitajci mnogo moških brez družin, ker Združene države imajo takojimenovani Oriental Exclusion Act, kateri je posebno drastičen v pogledu pripuščanja Kitajk v Ameriko. Ta zakon je bil sprejet kot protekcija pred razmnoženjem žolčnih ras v Združenih državah. Mnogi Kitajci imajo seveda svoje družine na Kitajskem, toda je precej težko dokazati nabornim uradom in zato je od števila 13.000 Kitajcev, ki živijo v New Yorku, bilo vpoklicanih 40 odstotkov moških k vojakom.

Da se prepreči izostajanje ženskih delavk od dela, je nek družba v Michiganu vvedla v svoji tovarni lepotični salon in pult za katerim se prodaja lepotilne pripomočke. Oboje je odprto od pol devetih zjutraj do devetih zvečer. Vsa stvar je urejena tako, da se ženske delavke lahko poslužijo te komodnosti v prostih urah ali po delu. Tako jim ni treba izgubljati časa za lepoticenje z izostajanjem.

Nepotrebno trošenje denarja v vojnem času je podzvestna sabotaža. Vojna produkcija potrebuje vaše dolarje, zato kupujte vojne bonde, namesto, da trošite denar po nepotrebnem.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Izšla je nova knjižica, ki daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan.

Poleg vsakega, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v 11. delu nekaj važnih točk in zgodovine Združenih držav v 111. delu tvoj nastanek v državi, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Združenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižice je samo 50 centov. In se dobi pri: SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th St., New York.

PRESEDNIK JE PRODAJAL BONDE.

(Predsednik Roosevelt je uradno otvoril kampanjo za najvažnejšo prodajo bondev, ki je še bila podvzeta in ob tej priliki je tudi sam prodajal bonde uradnikom in uslužbencem Bele hiše.

Predsednik sicer ni imel v načrtu direktnega prodajanja bondev, a ko je videl zbrane okrog mize uslužbence in uradnike, se je nenadno domislil, da bi ne bilo napaka, če bi začel s prodajo bondev kar takoj in našemu narodu. Zato je dolžnost vsakega Jugoslavana, da pride na ta festival, da dostojno počastimo naše "monske volkove."

Za pomoč rdeči armadi Jugoslovanski odbor za vojno pomoč Rusiji nam je poslal naslednji članek za priobčitev: Cenjeni prijatelji:—

Jugoslovanski odbor R. R. P. v New Yorku sklicuje veliko konferenco Slovencev, Hrvatov in Srbov, kakor tudi vsa jugoslovanska društva in prijatelje sovjetske Rusije, da bomo skupno razpravljali o bodočem našem delu in organiziranju za čim večjo pomoč ruski rdeči armadi.

Konferenca bo v nedeljo 18. aprila v Hartley House, 413 West 46th St., ob 2. popoldne. Odbor.

SMRT ZA KOPICENJE MILA.

Radijsko poročilo iz Budimpešte je objavilo vest, da so bile v Sofiji na Bolgarskem obsojene na smrt tri osebe, ki so bile obdolžene, da so si nakopile mila.

Vest je povzela radijska intelligenčna služba Združenih držav. V poročilu je rečeno, da je to bil prvi slučaj smrtne kazni za te vrste prestopov.

Prva knjiga, ki je izšla v slovenščini iz naci-fašističnega vpada v domovino

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Spisal Rev. K. Zakrajšek

Knjiga "Ko smo šli v morje bridkosti" pripoveduje, kako je Hitler nastavljal klopce in sanjke in pripravil "strop" za Jugoslavo in njihovo državo že dolgo prej kot je je napadel. Z napadom je odprl zatvorice, skozi katere se je pričelo razliti "morje bridkosti" na Slovenijo in ostale Jugoslavije. Kakor strašni "Hinterland" so Nemci, Italijani in Madžari plivali na valih ljudi in njihovo smeljo.

Knjiga je fino izdelana, ima 207 strani in je vezana v platnu.

Stane \$2.50

Poština in zavarovalnina plačana.

Naročite knjigo — "KO SMO ŠLI V MORJE BRIDKOSTI". — Vsa Slovenec bi moral čitati to žalostno zgodovinsko zgodbo slovenskega naroda. — Naročite jo lahko pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York City

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam pritežite nepotrebnega dela in stroškov, Ves prosimo, da skusate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino neravnost nam ali jo plačajte na eno zastopnikov v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, ki jih imamo po tiskani s šolskih in študentskih, kar so upravičeni obiskati tudi druge osebe, kjer je kaj naših rojakov nastajenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo na plačano naročnino.

- CALIFORNIA:**
San Francisco, Jacob Lousin
- COLOMADO:**
Pueblo, Peter Gull.
Walsenburg, M. J. Naray
- INDIANA:**
Indianapolis: Fr. Markich
- ILLINOIS:**
Chicago, J. Berda
Oleoro, J. Fabian (Chicago, Češce in Illinois)
Joliet, Jennie Bamblich
La Salle, J. Spellich
Mascoutah, Martin Dolavis
North Chicago in Waukegan, Math. Warick
- MARYLAND:**
Kittimiller, Fr. Vedopitje
- MICHIGAN:**
Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA:**
Chisholm, J. Lukanchik
Ely, Jos. J. Peshel
Sveith, Louis Goude
Gilbert, Louis Vessel
- MONTANA:**
Bozouup, M. M. Panlas
Washon, L. Champe
- NEBRASKA:**
Omaha, F. Broderich
- NEW YORK:**
Brooklyn, Anthony Svet
Gowans, Karl Strubbe
Little Falls, Frank Mado
Worcester, Peter Budo
- OHIO:**
Cincinnati, Frank Trahe
- CLEVELAND, Anton Bobek, Čas. Kar. Ringer, Jacob Hensik, Gilyard, Anton Nagode, Loralis, Louis Balant, John Kuma, Youngtown, Anton Kikaj**
- OREGON:**
Oregon City, J. Kopyar
- PENNSYLVANIA:**
Bessomer, John Jevnikar
Conemaugh, J. Bressave
Coverdale in okolica, Jos. Paternal
Export, Louis Supančič
Harrell, Jerry Okora
Forest City, Math Kamin
Fr. Blodnar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencik
- Imperial, Vence Paleich**
Johnstown, John Polavie
- Kraya, Ant. Tankaj**
Lawrence, Frank Balloch
Midway, Joud Zant
- Pittsburgh in okolica, Philis Freza**
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schidrow
West Newton, J. Vojta Jovra
- WISCONSIN:**
Milwaukee, West Alth, Fr. Šuš
Sheboygan, Joseph Kikaj
- WYOMING:**
Rock Springs, Louis Tachar
Diamondville, Joe Rolten

Vsa zastopnik tega potrdila za svojo, katere je svojo. Zastopnik tega potrdila.

UPRAVA "GLAS NARODA"

NEBO GORI

ROMAN. — Spisal: IVAN ALBRECHT.

2

Tako je sin odšel zdoma in ni bil nič več Završanov, voljaškega hribovskega kmeta sin, ampak samo Boštjan Gomilar, siromak in težak, ki se je spričo svoje trdoglave nesposobnosti moral pehati po gozdech za tuje gospodarje, ki jih ni niti poznal, po obrazu pa sploh nikoli ne videl.

Tinka je še naprej služila za natakario v Borovljah, ko pa je šel čas h kraju, jo je gospodar odslavljal in sta se z Boštjanom zvela kakor cigani, ki se ženijo pod vrbo. Brez svatov je morda in brez ženitnine. Zbadljivi kaplan, ki ju je poročal, je menda že koj v zakrstiji dejal nevesti, naj podviže domov, da je ne prehitijo, kar ji je namenjeno. Čez tri tedne je nato že zavlekal Foltan na svet, materi Tinki pa se je tisti dan utrnila solza. Gomilarjev prvi zato ni nikoli mogel občutiti, kako boža materina roka. Ali res radi tega tudi za očeta ni imel nikoli nič kaj dosti srca? Na to vprašanje se niti sam ni znal odgovoriti, čutili pa je začel kaj kmalu, kako med njima koplje neviden prepad misel, da bi bil Bošt nemara le še lahko Završan, če bi sina ne bilo vmes. Kadar je bilo doma polikaj narobe, je morala Foltan že kot dete, in še preden se je oče drugič oženil, slišati ta očetek, ki se mu je zagrizel v uho, čeprav se ni mogel razumeti, vse njegove strupene castine. Z leti, ko je bil oče že Zalin mož in gospodar na baji, je tudi Foltan začel bolj in bolj razumovati, kaj se godi okrog njega, pa so ga očitki tako zaskeleli, da je očeta malone zasovražil. Ne samo očeta, temveč ves rod. Čemu so klicali njega na svet, ko niti sam sebi niso znali urediti življenja?

Tako je bil iz dneva v dan bolj zagnjen in zakuknjen. Če kot pobliž se ni dosti družil z vrstniki, kadar pa je le zašel med nje, je napravil kaj polno zdražbe in razpustije. Vzelo mu je mačeha Zala vedno obilo prizadevala zanj. Nikoli ne more reči, da bi ga bila ločila od svojih otrok. Rajši mu je še kaj skrivaj privoščila kak priboljšek. Vse to je rad sprejemal, čutili pa le ne more prav nič hvaležnosti. Ne more in ne more. Kakor vse ljudi, gleda tudi njo le z očmi ogoljufane divjačine in je s srečnem vedno na preži, kdaj ga še s te strani utegne doleteti kaj hudega.

Morebiti mu je le res hotela dobro, ko ga je dala učiti k puškarni Petru, ki ji je bil krstni botev in daleč naokrog znan veljak in možak. Morda res, a Foltana le ni držalo v delavnici. Ze prvi teden se je skrivaj pomuznil venkaj in se klatil po Rožu, dokler se ni kakor sestradan maček nekega večera privlekel domov. Še vedno se spominja, kako se je potuhnil v divjarnico in ugibal, po kakšnih ovinkih bi se pritihtopil v hišo. Tedaj jo primahla sam puškar Peter po bregu proti baji. Foltan je slišal, kako vprašuje po njem, kako ga skuša mačeha opravičiti, češ, da je tako mlad, in še brez pameti kakor kozji rogi, in je treba veliko potrpeti z njim, ko sirota nima matere. Slišal je tudi, kako je oče ježno zaškrpal z zobmi in se pridušil, kako bo temu skobeu za vse večne čase navil ušesa. Naj tele spozna, kaj se pravi živeti!

Trdeto očetero pesti je moral že večkrat občutiti in se je ob jezni pretnji kakor brez uma zgrozil. Nenadoma ga je stisnilo v grlu in nikakor ni mogel zadržati kašlja. V tem je oče tudi planil in jel strahovito udrihati po njem. Puškar Peter je skrajja kakor brezbrizno gledal divji prizor, potem pa je stopil k Boštu, kakor češ:

“Kaj boste samega sebe pretepali Gomilar. Saj se nikoli noben otrok ni zakrivil svojega rojstva.”

Škoraj ni mogel verjeti, da je res konec strahote. Medtem je spričo bolečin, je skozi solze pogledal zajetnega puškarja in skoraj ni mogel verjeti, da je res konec strahote. Medtem je očetu, ki je pravkar spet hotel otrniti, omahnila roka. Samo besno je še sunil sina od sebe, da se je opotekel in omahnil vprav puškarni Petru med noge.

“Kar potolaži se” ga je obrtnik obzirno prijel za roko, “samo da nisi bolan. Če ne boš puškar, boš pa kaj drugega. Zdrav človek, ki ima glavno masajeno na pravem koncu, že najde svoj prostor pod soncem.”

Očeta je rdeče skuhalo in ni zinil nobene. Gomilarica se je opravičevala, puškar pa je samo še rekel, da se Foltan lahko vrne k njemu, če bi ga kdaj zamikalo puškarstvo in se je poslovil.

Takrat je bil Foltan zadnjič tepen, a tudi zdoma ga ni poslej silil nihče več. Mati Zala ga je včasih vzela s seboj v Celovec, ko je peljala sadje in zelenjavo na trg medtem ko se oče sploh ni več zanimal zanj. Tilda in Simen sta ga gledala kakor volka, dokler sta bila doma, le mala Mojca je bila vesela če ji je kdaj uredil vrbovo piščal, ali prinesel iz gozda borovih češarkov, ki so ji bili najljubša igračka. Mala je bila tudi edina na svetu, ki je Foltan ni sovražil. Čeprav sta bila po starosti celih petnajst let vsakdesi, se je rad igral z njo. Vsa krajca, ki mu ga je mati Zala v mestu dala za priboljšek, si je pritrgal, domov grede smuknil k branjevki in kupil, kar se mu je zdelo najlepše in najslajše za Mojco.

zdelo, da sliši jok. Glas ga je vzpodbodel in pognal kvišku, razoro ob zeljniku. Nejevolja, ki ga je bila prej obšla, je splahnela in utonila k pozabi. Kakor zraščeno je z zemljo in šele pisan metulj, ki mu je sedel na nos, ga je nekoliko predrnil. Foltan je zamahnil z roko, hkratu pa se mu je zadelo, da sliši jok. Glas ga je zpodbodel in pognal kvišku. Res, Mojca joka. Čokatec hlastno pograbi vejnik in stopi navkreber.

“Povsod te že iščem. Lepo te prosim, Foltan, stopi no po gospoda,” ga postreže pred hlevom objokana Mojca.

“Ali je res tako hudo?” se na vsa usta zavzame fant in pokaže krepke bele zobe.

“Hiti, Foltan, če mi hočeš malo ustreči.”

Res je hitel, kakor da mu gori za petami.

“Brž, brž se mudi,” je padel v župnišče in celo pozabil povedati, kam in čemu je taka nuja.

“Gomilarjeva mati Zala —” je nerodno pogledal v stran, ko ga je vprašala kuharica Cila, kaj naj sporoči župniku. “Mojca joka, se mudi —”

In je že odhaval iz veže.

“Še čudno, da je toliko povedal,” je mrmrala postarna samica, ki je poznala Foltana z Dolan. Kakor k jedi je poklicala župnika, naj gre previdet branjevko Gomilarico.

(Nadaljevanje prihodnj.)

JUGOSLOVANSKA EDINOST

(JIC.)—Miss Ruth Mitchell trdi, da je prijateljica Srbov, a napada Jugoslavijo in s tem nanovo dokazuje globoko modrost starega rekla: Bog nas varuj naših prijateljev, svojih sovražnikov pa se bomo sami obvarovali. — Na tretji napad Miss Ruth Mitchell v ameriškem časopisu na hrvaški narod in Jugoslavijo, je “New York Herald Tribune” objavil naslednje pismo ministra Save Kosanovića:

Minister Kosanović označuje pisanje Miss Ruth Mitchell za škodljivo.

Miss Ruth Mitchell je v New York Herald Tribune zopet obnovila svoje brutalne in zlobne napade na Hrvate. Nadala si je vlogo braniteljice Srbstva in si prizadeva dokazati s sovistično frazeologijo, katero mrzi večina Srbov, da Jugoslavija ne more obstojati. Kot Srba in demokrata me stresata groza in stud nad zgodovinskimi ponesrečami in neresničnami, katere Miss Mitchell širi — v zablodo ameriškega mišljenja — o Hrvatih, o srbohrvaških odnosih, o Jugoslaviji. Nikakor se nečem zaplesti v polemiko z njo, kajti to bi bilo brez haska. Povdariti pa želim, zaradi važnosti časopisa, ki prinaša pisma Miss Ruth Mitchell pred vsem naslednje:

Jugoslavijo so ustvarili napori najboljših Srbov, Hrvatov in Slovencev. Jugoslavijo je rodila narodova volja in zgodovinska potreba. Naši narodni sovražniki — sovražniki Srbov, Hrvatov in Slovencev — so se vedno borili in se še danes bore proti Jugoslaviji. Napori uničevanja s strani osiščene dokazujejo prvič, da naši sovražniki napenjajo vse svoje sile, da bi preprečili obnovev Jugoslavije in, drugič življenjsko silo ideje Jugoslavije, ki je v nadčloveškem borbenem naporu vseh treh sestavnih delov prišla do svojega pravega izraza. To je zgodovinska resnica.

Vse, kar je Miss Mitchell pisala v preteklosti in vse, kar ona piše zdaj, je v najlepšem skladu s propagando Hitlerja in Mussolinija in s tem, kar delata, Pavelić v Zagrebu in Neđić v Beogradu. Kadar bo Goebbels uporabil izjave Miss Mitchell v svoji propagandi proti Jugoslaviji, bodo jugoslovanski bojevniki, ki se drže v balkanskih planinah proti neizmerni premoči, mislili, da Amerika podpira šovinizem, razkroj in pogubo njihovega krvavega napora. Zarad itega je ono, kar piše Miss Mitchell dvakrat škodljivo Ameriki sami. Mnogo bolj škodljivo kakor Srbom in Hrvatom.

Sava N. Kosanović, minister Jugoslavije.

Se en odgovor na pismo Miss Mitchell.

“New York Herald Tribune” z dne 7. aprila objavlja naslednje pismo:

“Kaj bi mislili Amerikanci, ako bi se pojavil nekakšen jugoslovanski duplikat Miss Mitcheell in zahteval, da se južne države izločijo iz Združenih držav, češ, da so očitno v neskladu z ostalo Ameriko in njej popolnoma tuji?”

“Kaj bi dejali Amerikanci, ako bi jim bila podana takšna izjava kot dogma, ko da o njeni resničnosti in neoporečnosti sploh ne bi bilo mogoče dvomiti; končno, kaj bi dejali, ako bi ta jugoslov. Miss Mitcheell najno pozivala Evropo, naj skrbi za to, da ostane Amerika v povojnem svetu za večne čase razdeljena in sprta? Ali ne bi vsi uvideli, da je to očitno škodljivo in sovražno zavedam in ciljem združenih narodov.”

“Prav tako tudi resnična Miss Mitcheell nehoti služiti le našim sovražnikom, ki streme za tem, da bi zasejali med nas neslogo in potem v slabosti, ki bi izvirala za nas iz takih sporov, črpali novih sil in moči za same sebe.”

“Podpisana sem rojena Američanka, poročena z Jugoslovancem.”

Mrs. Vladimir Ivanović

RUSKI RUBEL NA MADŽARSKEM ČRNEM TRGU.

Ruski rubel zadobiva visoko vrednoto na madžarskem črnem trgu, odkar se je pričela obračati vojna sreča v prid Rusom.

Poročila iz Budimpešte se glase da so najprej prinesli na Madžarsko ruski denar madžarski vojak, ki so se vrnili z ruske fronte, velike vsote ruskega denarja pa so tudi pričeli razpečavati na Madžarskem nemški častniki, ki so si naropali rubljev na ruski fronti in po ruskih krajih. Madžarski peno, ki je do zdaj imel visoko vrednost, se sedaj zamenjuje za ruske rublje.

RASNO ZAPOSTAVLJANJE V RUMUNJI.

Rumunske oblasti izvajajo rasno zapostavljanje celo v naročjih za priprave izpraznitve glavnega mesta v slučaju potrebe.

Oni, ki se bodo morali umakniti iz mesta zaradi vojaških vzrokov, so razdeljeni v štiri kategorije.

V prvo kategorijo spadajo rumunski “Arijci” ki morajo izpolniti bele pole. V drugo kategorijo so prištet židje, kateri je dana v izpolnitev forma na belem papirju z rdečim robom. Cigani so v tretji kategoriji in dobe v izpolnitev forme z rumenim robom, docim so izdane forme z modrim robom izdane vsem ostalim narodnostim.

IZJAVE OB PRILIKI DRUGE OBLETNICE NAPADA NA JUGOSLAVIJO IN GRČIJO.

O priliki druge obletnice nacističnega napada na Jugoslavijo in Grčijo, so nekateri kongresni prvaki podali laskave izjave o vztrajnosti in hrabrosti obeh balkanskih narodov.

Senator Thomas iz Utah, član senatovih odborov za vojno in za zunanje zadeve, je izjavil naslednje:

“V pomladanski sezoni 1941 so bili izgledi onih redkih demokracij, ki so se še borile, jako mračne, in čas je bil zanje najkrajgosejša stvar.

“Oni ki so se bili uprli italijanskemu napadalen in ga vrgli nazaj preko svojih meja in se niso udali niti takrat, ko jih je napadla Nemčija.

“Ves svet je zrl na Jugoslavijo katere narod se ni bil še

NOVA IZDAJA

Dobri Atlas

je nujno potreben

... in ravno v

HAMMONDOVEM NOvem Svetovnem Atlasu

NAJDETE ZEMLJEVIDE, KI SO TAKO POTREBNI, DA MORETE SLEDITI DANAŠNJIM POROČILOM

Zbirka nanovo in lepo tiskanih zemljevidov v 7 barvah, kaže svet, kakoršen je danes in vam pomaga razumeti zgodovinsko važno delovanje diktatorskih in demokratskih vlad.

NEKAJ POSEBNIH VAZNOSTI

Sestav sveta—abecedni seznam dežel; provinc—navaja površino, prebivalstvo, glavna mesta in kraj na zemljevidu.

Seznam mest in trgov—navaja ime kraja, okraj, in državo, prebivalstvo in kraj na zemljevidu.

Zastave vodilnih držav—v polnih barvah, vsaga skupaj 56; cela vrsta narodnih barv.

ILUSTRACIJE—45 skrbno izbranih resničnih fotografij iz vseh krajev sveta.

NOVO LJUDSKO ŠTETJE—Uradne številke glavnih mest in trgov v Združenih državah in kaže primerjavo s starim štetjem.

Svet pripada ljudem, katerih radovednost nima obzora

Ta atlas, ki sam sebe popravlja, ima namen rešiti marsikatera napačna si vprašanja, ki nastanejo v raznih razgovorih. Strani so skladne svetovnega znanja in podajajo razsežnost zemlje, prvine sončnega sestava, pokrajine in globino oceanov in jezer, dolžnost najdaljši rek in prekopov, površino poglavitnih otokov in visokost svetovnih gora. Tu so odgovori na mnoga današnja vprašanja.

Naročite pri:

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

SEDAJ

40 centov

PO POŠTI

V URADU — 35 CENTOV

48 VELIKIH STRANI

SEDAJ LAHKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANO KNJIGO

TWO-WAY PASSAGE

PISATELJA LOUIS-A ADAMIČ-A

ZA NAVADNO CENO

\$2.50

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Posiljam Money Order za lastnoročno podpisano knjigo: “THE TWO-WAY PASSAGE” za \$.....

Moje ime _____

St., ulica ali Box št. _____

Mesto in država _____

Naročite lahko to knjigo pri:

KNJIGARNI

“Glas Naroda”

216 WEST 18th STREET

NEW YORK

UPORNA NORVEŠKA.

V Strand Theatre na Broadwayu in 47. ulici v New Yorku, so v petek pričeli kazati sliko,

ki podaja povest o neki norveški vasi, ki se je uprla proti svojim tlačiteljem. Naslov slike

je “Edge of Darkness.” igralci. To je pretresljiva drama, ki ima mnogo enakih po najbolj ameriški gledališki vseh podjarmljenih deželah.